

## Iz raznih držav

Nemčija največja država v Evropi. Ker prištevajo Nemci Rusijo k Aziji, je po zasledbi Avstrije in sudetskih krajev Nemčija največja država v Evropi. Nemčija meri danes 583.000 kvadratnih kilometrov, ima blizu 80 milijonov prebivalcev ter meji na 15 sosedov, kar je višek sosedstva, ki meji na samo eno državo. Nemčija ima tri velemešta. Prvo je Berlin, drugo Dunaj, tretje Hamburg. Poleg tega ima še 60 velikih mest z nad sto tisoč prebivalcev. S priključitvijo Avstrije in sudetskih dežel je postala Nemčija tudi največja tujsko-prometna dežela v Evropi. Prejšnja Nemčija je imela 10 tisoč tujskoprometnih krajev. Avstrija ji je prinesla 4000 tujskoprometnih postojank, deli okrnjene Češkoslovaške pa še tisoč. Najvišja gora v Nemčiji je Veliki Klek z 19 ledeniki. Najdaljša reka v Nemčiji je Donava. Nemške državne železnice imajo skoraj 65.000 km proge in predstavljajo s svojimi 800.000 nameščenci največjo prometno organizacijo na evropski celini.

Sudetski kraji že pod civilno upravo. Zasedba sudetskih krajev, kateri so izločeni iz Češkoslovaške, je bila končana 21. oktobra. Ta dan so prevzele vso upravo zasedenega ozemlja nemške civilne oblasti. Hitler je poslal ob tej priliki poveljniku nemških oddelkov zahvalno pismo. Vsi višji uradniki za sudetsko ozemlje so prišli iz Nemčije. Dopolnilne volitve za nemški državni zbor bodo razpisane za sudetsko ozemlje v kratkem. Sudetski Nemci bodo dobili v državnem zboru 30—40 poslancev. Državni komisar za sudetske pokrajine bo Konrad Henlein. Sudetske pokrajine, katere je zasedla Nemčija, obsegajo 28.193 kv. kilometrov površine. Po uradnih podatkih češkoslovaškega ljudskega štetja 1930 je na tem ozemlju 3.594.000 prebivalcev. Na kvadr. kilometer pride povprečno 128 ljudi, kar odgovarja povprečni naseljenosti v ostali Nemčiji, ki znaša 130 ljudi na kvadr. kilometer.

Za krušnimi svileni bombe. V našem listu smo že poročali, kako so metali nacionalni bombniki na Madrid, Barcelono in rdeče špansko pristanišče Alicante namesto smrtonosnih bomb krušne hlebce in cigarete. Rdeči letalci so se izkazali za krušne bombe hvaležne s svilo. Dne 20. oktobra so priletela rdeča letala po več mesecih nad nacionalno prestolico Burgos. Prebivalci so se silno prestrašili nenadnega zračnega napada. Prvotno razburjenje se je pa kmalu spremenilo v veselo presenečenje. Iz bombnikov so začeli padati zavoji svilenih nogavic, perila ter raznih drugih tkalških izdelkov, glede katerih vlada v nacionalistični Španiji precejšnje pomanjkanje, saj je vsa španska tekstilna industrija bila osredotočena v Kataloniji in Valenciji. Vrgla so na Burgos več ton svile. Razen zavojev so letala metala tudi letake, v katerih sporoča poveljstvo barcelonske armade, da pošilja barcelonska vlada nacionalističnemu prebivalstvu svilo v zahvalo za nedavne obiske nacionalističnega letalstva, ki je na Barcelono metalo kruh in tobak, katerega v Kataloniji primanjkuje.

Italijanski kralj počastil vrnitev dobrovoljcev iz Španije. Iz nacionalne Španije se je po dogovoru z Anglijo vrnilo v Neapelj

20. oktobra 10.000 italijanskih prostovoljcev. Sprejema pri izkrcanju iz ladij se je udeležil kralj in cesar Viktor Emanuel, prestolonaslednik Umberto, zunanji minister Ciano, minister Starace in še razne druge ugledne osebnosti. Po mimohodu mi-

## Važnejši dogodki v novi Češkoslovaški

Fotografija Češke po okrnitvi sudetskega ozemlja

Češka meri danes 35.000 kv. kilometrov, Moravsko-šleska pa 15.000 kv. kilometrov; prva je izgubila 32% svojega ozemlja in 34% prebivalstva, slednja pa celo 34% ozemlja in 36% prebivalstva. Iz Češke je prišlo 10% Čehov pod nemško oblast, z Moravske in Šlezije pa 20%. Skupno število Čehov, ki so prišli pod Nemčijo, znaša 850.000. Čehov v tako zvanih zgodovinskih deželah bo skupaj 6.400.000, to je 92% vsega prebivalstva, ostanek okoli 600.000 bo še vedno tvoril nemško manjšino, o kateri že pišejo nemški listi, da bo Nemčija budno pazila na njeno usodo.

### Angleško posojilo

Po izjavi češkoslovaškega finančnega ministra Kalfusa je Češkoslovaška po izgubi sudetskih krajev prikrajšana na davkih za 40%. Nemogoče je istočasno znižati sorazmerno tudi državne izdatke, akoravno zasleduje vlada povsod cilj največjega varčevanja. Doslej so priskočili novi Češkoslovaški na pomoč s posojilom v znesku dve in pol milijarde dinarjev Angleži. Zastopniki češkoslovaške vlade, kateri so se mudili zaradi omenjenega posojila v Londonu, so mimo te denarne pomoči zahtevali novo pomoč in so to svojo zahtevo obrazložili angleški in francoski vladi v posebni spomenici. Angleži so obljubili, da bodo proučili kljub težkočam to novo češkoslovaško zahtevo v sporazumu s francosko vlado, katere se bori z domačimi potrebami in se bo le težko mogla pridružiti finančni pomoči novi Češkoslovaški.

### Zastopstvo Slovaške in Podkarpatske Rusije v Berchtesgadenu

Sporazumno z osrednjo češkoslovaško vlado so odpotovali 19. oktobra v Berchtesgaden slovaški ministrski predsednik dr. Tiso, slovaški prosvetni minister dr. Turčanski in notranji minister Podkarpatske

mo vladarja je ta častital poveljniku prostovoljcev zaradi hrabrosti prostovoljcev.

Romunski kralj obišče London 15. novembra. Romunski kralj Karel bo obiskal 15. novembra London, kjer bo ostal tri dni in bo gost angleškega kralja. Kralja bo spremljal zunanji minister ter trgovinski minister s številnimi denarnimi strokovnjaki.

Rusije Bačinski. Vsi trije so razložili nemškemu zunanjemu ministru stališče Slovakov in Rusinov glede Mažarske in obnove razmejitvenih pogajanj. Češkoslovaška se hoče pogajati, a ne more sprejeti mažarskih zahtev, katere gredo daleč preko sporazuma, katerega so narekemale štiri vele-sile v Münchenu. O tem sestanku je poročal nemški zunanji minister kanclerju Hitlerju.

### Slovaki in Rusini z vsemi silami na delu

Predsednik vlade Podkarpatske Rusije dr. Brodi se je odpeljal 19. oktobra z avtomobilom v Budimpešto, kjer se je pogajal zaradi razmejitve z mažarsko vlado. — Na letališču poljske prestolice Varšave je pristal 19. oktobra predsednik slovaškega narodnega sveta poslanec Sidor. V Varšavi je stopil takoj v stik z merodajnimi činitelji, katerim je pojasnil stališče Slovakov, odnosno češkoslovaške vlade z ozirom na dejstvo, da Poljska v čisto neslovanskem duhu trdovratno podpira mažarske razmejitvene zahteve. Sidor je počakal v Varšavi na poljskega zunanjega ministra Becka, kateri se je mudil pri romunskem kralju Karolu v Galacu. Beck se je hotel osebno prepričati in poučiti o stališču Romunije, katere je proti odcepitvi Podkarpatske Rusije od Češkoslovaške, s čimer bi bila tudi prekinjena zveza med češkoslovaško državo in Romunijo.

### Komunistična stranka razpuščena tudi na Češkem in Moravskem

V Pragi je bil izdan 21. oktobra vladni ukaz o razpustu in prepovedi komunistične stranke na Češkem in Moravskem. S tem je komunistična stranka prepovedana na vsem ozemlju češkoslovaške zvezne države, saj sta avtonomni vladi Slovaške in Podkarpatske Rusije komunistično stranko prepovedali takoj ob nastopu. Premoženje komunistične stranke, ki je zelo veliko, so oblasti zaplenile. Ustavljeni so vsi komunistični listi v Pragi in v drugih mestih.

## Ali bo Anglija kos uporom v Palestini?

Pokroviteljstvo nad Palestino je obdržala Anglija od svetovne vojne do danes. Arabci, kateri so glavni povzročitelji že mesece trajajočih vsakdanjih in kar najbolj krvavih nemirov, niso nasprotniki angleške nadoblasti. Arabci le smatrajo Palestino kot svojo last, so proti njeni razdelitvi na judovski ter arabski del in predvsem pa se protivijo nadaljnjemu priseljevanju judov. Angleži dobro vedo, kaj boče in draži Arabce, a si ne upajo ustreči arabskim zahtevam, ker bi s tem naleteli na odpor v Angliji sami, kjer ima judovstvo veliko besedo. Kakor kažejo nekatera predznamenja, se je odločila Anglija, da zatre arabske upore z atentati na judovske ter

angleške osebnosti, z metanjem bomb, s požigi in z razdiranjem angleške petrolejske naprave iz Iraka itd. za vsako ceno, tudi s silo. Angleški vrhovni komisar je že odredil, da je celokupna policija v Palestini podrejena vrhovnemu poveljniku angleških čet in je s tem že izločena civilna uprava ter je izročena vsa oblast vojaškim krogom. Angleška vojaška oblast razpolaga v Palestini s 25.000 možmi, in sicer s 17.000 možmi angleških čet, 2000 policisti in 6000 judovskimi prostovoljci. Z brezobzirno vojaško silo so zavzele angleške čete po ljutih bojih 19. oktobra stari del Jeruzalema, kjer so se bili zabarikadirali arabski uporniki.